

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 4 2012

Krönika

Vi måste ompröva
gamla sanningar

Vykortet

Côte d'Azur - i Taubes spår...

Bildreportage
ÅKC

HNS2

HNS2 är avslutat! Det meddelade ledningsgruppen på informationsmöten på Folkets Hus! Vad menar man när man konstaterar det? Är alla processer verkligen avslutade? Har

vi genomfört och följt upp alla beslutade förändringar och konstaterat att de nya rutinerna och arbetssätten fungerar bra utan att de negativt påverkar vår arbetsmiljö? Nej, vi är inte klara med de processerna! Fortfarande finns många frågetecken kvar att besvara. Men det är inte det ledningsgruppen säger. De menar att den ekonomiska delen i HNS2 är klar! Genom att genomföra stora neddragningar har man minskat kostnaderna till den nivå som ledningen tycker är acceptabelt. Men deras förtydligande öppnar för nya frågeställningar. Är vi fortfarande övertaliga på vissa avdelningar? Exempelvis - enligt ledningen hade vi fyra övertaliga elektriker förra året. Är den övertalighet reglerad? Det måste vara så! Nu när man sökte elektriker utanför bruket bekräftar man väl det!

Looks like Byggare Bob

Från 1 september höjdes nivån på användandet av personlig skyddsutrustning. Är det ett rätt fattat beslut eller överdriver man i den frågan?

När man konstaterar att vi år efter år toppar olycksfallsligan måste man aktivt jobba med den frågan. Det är våra liv och vår hälsa det handlar om. Smurfblå hjälmen, den gula västen och de trendiga glasögonen kan hjälpa oss att nå målet - en olycksfri arbetsplats!

Vi är så många som sysslar med olika arbetsuppgifter och det finns säkert många synpunkter kring skyddsutrustningen. Det är jätteviktigt att dessa kommer fram till skyddskommittén. Det går alltid att lösa problemet om man tar upp dem på rätt nivå. Gula västar som fladdrar farligt när vi jobbar i närheten av rote-

rande valsar går att byta mot en gul varsel t-shirt som snart finns hos Hasses hyr.

Vi måste säkra att vår arbetsplats är trygg! Vi måste efter varje arbetspass komma hem till våra nära och kära! Vi vill inte att någon av oss upplever det som jag upplevde 1989 när en av mina goda vänner från Sarajevo omkom på PM3 efter att ha jobbat bara några dagar på bruket. Att komma in i hans rum och se ett oavslutade brev till föräldrarna har ristats in i mitt minne för evigt. Att träffa hans familj och möta den enorma sorgen i deras ögon har satt ett djupt spår i mitt liv! Vi måste minimera riskerna för olycksfall och ohälsa. Det kan vi göra bara om vi alla är med och satsar på det! Vi ska inte se ut som Byggare Bob för att Kenneth Olsson har bestämt så. Vi ska göra det för att vi själva tycker att det är en rik-

tig och rätt åtgärd för att klara nollvisionen när det gäller olycksfall! Vi ska inte heller frenetiskt leta efter tre stycken tillbud för att Kenneth har sagt det, utan vi ska anmäla alla faror som ska åtgärdas för att skydda oss själva.

Informationsträffar

Ledningsgruppen har fått ny form. Daniel Peltonen har fått förtroendet att ratta vår fina skuta! Han lämnade ett bra intryck på informationsträffen. Han presenterade den verkliga situationen med en viss dos av optimism. Idag, mer en någonsin tidigare, behöver vi positiva tankar och hög tro på framtiden. Det var oerhört viktigt att höra att Hallsta ligger bra till när det gäller produktpaletten och prissättningen på dem. De nya ansiktena i ledningen är produktionschefen Pierre Aggarwal och Ved- och massachefen Anders Thorén. Jag träffade Pierre vid två tillfällen och han lämnade ett positivt intryck på mig. Delaktighet är något som han starkt framhäver. Det är viktigt även för våra medlemmar. Vi vill vara med och diskutera lösningar på alla problem som uppstår i produktionen. Anders Thorén har jag inte träffat än, men ser framemot att göra det.

En kajakstrapats

Nu skall jag berätta om en händelse som kan vara bra att ta lärdom av. Är nybörjare på att paddla kajak, så detta var första gången som jag ensam skulle ta mig ut i skärgården. Paddlade ut från en plats där min syster och hennes man har sin sommarstuga, till ett par kompisars sommarstuga i Herrängs skärgård. Misstaget jag gjorde var att jag inte tittade efter en referenspunkt där jag paddlade ut. Så när jag skulle tillbaka dagen därpå, så visste jag inte var jag skulle gå iland för allt såg så lika ut. Frågade flera personer som var vid vattnet. Men jag hade inte exakt plats på kartan där jag hade utgått ifrån. Så jag paddlade fram och tillbaka i flera timmar, tills mina kompisar ringde och frågade var jag var. Hade ju sagt att jag skulle ringa när jag kommit fram. Till sist fick de komma och hämta mig, kunde med hjälp gå ombord på båten från kajaken utan att ramla i. Så fick vi istället dra kajaken

till en annan kompis sjöbod vid Herrängs marina. När jag frågade min syster var rätt landstigning låg, så ligger stället väldigt skyddat inne i vassen.

Helgen därpå så fick jag paddla tillbaka kajaken till rätt ställe, då hade jag en referenspunkt samt att Rasmus som stod där och hoppade, vinkade så att jag visste vad jag skulle gå in någonstans i vassen. Fick även en förklaring på varför det var lite svårt att hitta, jag hade utgått från fritidsområdets gemensamma badstrand även den inne i vassen när jag gav mig iväg.

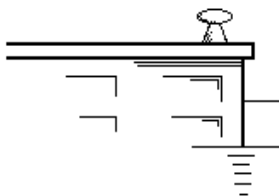
Säkerhet man skall ha när man är ute på sjön (havet). Att kolla vädret, det kan ändra sig snabbt. Att ha referenspunkter för att kunna lokalisera sig. Jag är lite gammalmodig, envisas med att läsa karta istället för att ha GPS. Men jag är inte avskräckt, det är otroligt häftigt att paddla.

Ulrika Enlund

Ulrika på kajakäventyr

Foto: Leif Jansson

Takraset reser många frågor

Det ödesdigra takraset den 2 juni har självfallet satt sin prägel på vår verksamhet sedan dess. De första dagarna var det mest inspektioner på avstånd och ett område i närheten av raset spärrades av. Efterras förekom också. Vecka 24 påbörjades röjningen och dagliga skyddsronder genomfördes. Det skadade pappret ställdes undan och lagrades i väntan på försäkringsbolagets värderingar. I samband med röjningen stoppades genomfarten genom 58 års magasin och bil- och järnvägsappret som stod i 60 års magasin fick hämtas via rundkörning genom "hundgårn". I början blev det lite kaosartat eftersom regnet vräkte ner och lastningen drog ut på tiden och klarades endast med övertid de första dagarna. En första utredning av takraset presenterades i början av augusti av Atoma Extended från Skövde. Rapporten påstod att en trolig orsak bl a var att organisationen, trots en mängd indikationer på säkerhetsbrister, inte agerade tillräckligt på dessa och att åtgärder som skulle förstärka säkerheten inte utfördes korrekt utan till och med ökade riskerna. Utredningen ska kompletteras med analyser från Betonginstitutet. En allmän översyn av arbetsmiljön och säkerhetsreglerna har kommit igång p.g.a. takraset. Man har diskuterat bältesfrågan i truckarna, en inte okontroversiell fråga eftersom vi ibland kör med stolen i vinkel mot körriktningen. Vad händer då vid en krock? Även has-

tigheten på truckarna har varit uppe liksom avstånden mellan skotorna och mellan rullar och tak respektive pelare. Den 22 augusti gjorde skyddskommittén en gemensam skydds rond genom magasinerna. En annan fråga som blir aktuell är hur vi ska kompensera det förlorade lagerutrymmet. Skall vi ha en terminal i Sverige eller Europa? Hur klarar vi genomströmningen med ett mindre magasin? PM 11 fick stanna den 15 augusti till följd av att lagret var fullt – kanske var det första gången i modern historia. Samma dag höll Ingvar Lemdahl en information i matrummet om läget och då passade vi på att utse representanter till ett par utredningsgrupper (bältes- och avståndsgrupp). Dessa träffades dagarna efter. Lagersituationen har medfört att företaget vill diskutera arbetstiderna i hamnen och se på förutsättningarna att t ex arbeta två-skift åtminstone under en begränsad period vilken i och för sig kan sträcka sig upp till ett år eller mer. Magasinsplanerarens pressade läge gör att hon kommer att få en hjälp på heltid under kommande året. Det blir två personer från rullarlaget som kommer att dela på den tjänsten. Ytterligare en fråga är vad som ska hända med 58-års magasin. Ska det byggas upp igen eller ska det rivas och ersättas med ett större och pelarlöst magasin. Om vi fick bestämma skulle det bli det senare men nu kommer koncernledningen att värdera kostnaderna mot nyttan och då är inte utgången given på förhand. Mer finns förstås att berätta om detta men vi sätter punkt för denna gång och får återkomma i nästa PM.

Kenneth Olsson hann träffa Veronica innan han försvann

Men in black - is back.

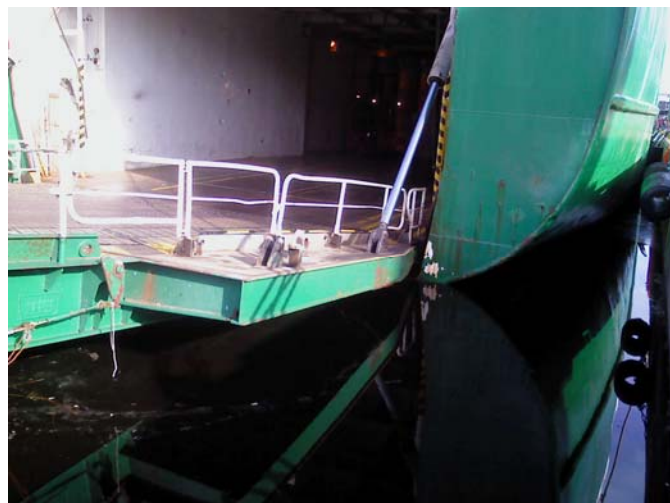
Precis när förra tidningen gick i tryck fick vi beskedet att Ingvar Lemdahl gör come-back som sektionschef för kajen – business as usual alltså. Vår nyblivne platschef, Kenneth Olsson, tog däremot sin Mats ur skolan och försvann tillbaka till Hylte. Efter sig lämnade han bl a en avskedad truckförare och en kommande förhandling i Arbetsdomstolen. Fallet har redan uppmärksammats i svensk och utländsk media och mer lär det bli.

Årets kajungar trivdes på kajen

Sommaren klarades bra tack vare duktiga och flitiga sommarjobbare (kajungarna). Det var arbete så gott som varje helg i somras och ungdomarna var inte de som nekade extrapengar. Utvärderingen från dem visade att dom också var nöjda med tillvaron på kajen. En felfördelning av lastningsackordet till sommarjobbarna löstes på ett konstruktivt vis.

På minuskontot hamnar dock att företaget skickade iväg det nya loket från Hallstavik den 14 augusti. Ganska exakt ett år fick vi känna på hur bra lokpersonalen skulle kunna ha det. Däremot fick vi tillbaka en dröm – drömmen om ett nytt lok.

Link Star farligt nära att ta in vatten

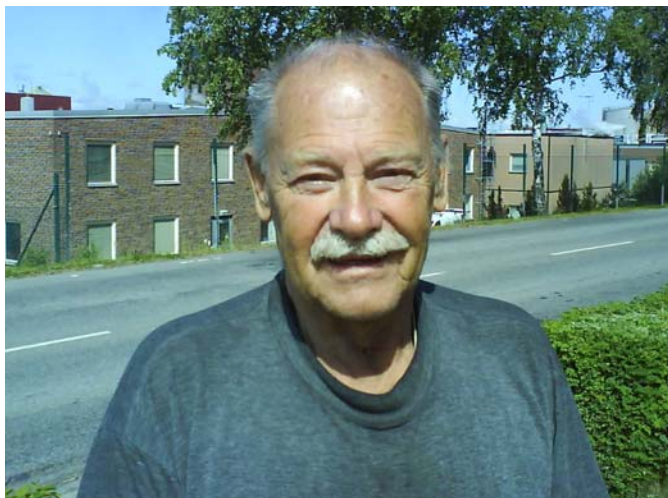
Till sist en liten kuriositet som kunnat sluta illa. Vid slutlastningen av Link Star lördagen den 25 augusti blev fartyget så nerlastat att hon var nära att ta in vatten genom akterrampen. Arbetet fick avbrytas och barlasttankarna på båten fick trimmas om så att aktern kom upp och lastningen kunde avslutas.

Trans Dania på besök i juli

Jeff och Kenne hann serva loket innan det försvann

När började du jobba på kajen?

Det var den 8 april 1958. Jag var 23 år då och hade dessförinnan jobbat både hos Söderlunds (nuv. Essge) och Konsum. I april 1960 kom jag över till rullalaget, det var två-skift då, med PM 3 1963 kom tre-skiftet och då fördes vi över till pappersbruket.

Hur många jobbade på kajen då?

Vi var en egen avdelning som kallades för Expeditionsavdelningen vi var ca 100-120 personer. Det var mycket äldre folk då, en del hade varit på sjön tidigare men många var bönder också. Jag kommer väl ihåg bröderna Nisse, Bertil och Ivar Gustavsson, dom bodde i närheten av oss. Det var vanligt med öknamn på folk t ex Blonde Bertil (svarthårig), Göken, Hacke Hackspett. Många gånger anspelades det på varifrån man kom Sanda, Kusarn (från Kusby), Singö osv.

Var hade ni matrum och omklädning?

Kontoret var vid ÅKC på markplan och från matrummet ovanför hade man utsikt över båtarna. Omklädningsrummen låg en våning upp bredvid matrummet.

Vad var det för slags båtar?

Det var mest Johnsonare, Transatlantic och Wilhelmssens svarta båtar. Isa Carter var en engelsk båt jag kommer ihåg. Det var både ångbåtar och diesel. På grund av vintern kunde det vara uppehåll under t ex februari. Det fanns två trämagasin och rullarna lagra-

des liggandes. Man hade en lyftanordning som kallades Älgen som lyfte upp rullarna på andra varvet. Truckarna tror jag kom runt 1958 när 58-års magasin byggdes på PM 2-bygget. Det var väldigt bråttom och därför blev golven inte så bra. Där förvarades mest exportpapper som sedan kördes ut till (gamla) kajen med järnväg eller gränsletrucken.

Vilka arbetsuppgifter hade du?

Stroppade och rullade papper i ladan. Förutom stroppare fanns det stuvargång med 4-6 man, luckbas, kran- och vinschförare, tally, slingpassare (passade slinget på väg ner till underrummen) och hamnvakt. Grindvakt (för järnvägen) fanns uppe vid platsen där restaurang Viran sedan stod. Grindvakten reglerade två grindar, övre och nedre, för järnvägen in till fabriken Även lokförare och växlare. Vi hade ett ånglok som kallades för Tjocka Berta, Rödlusarna (2 st), Dalahästen (kom från Avesta) och Grålusen – ett el-lok tror jag.

Man lastade bara papper men lossade både svavel, alun, kol, magnesium, kalksten, massabalar och olja. När man lossade olja kunde man bli slangpassare.

Om det var båtfrött blev man utlånad till annan avdelning eller vara i ladan och plockade ihop plankor. Utlåning kunde vara till byggnadsavdelningen, transport eller rullalag. Även till maskinerna t ex PM 6 eller lossa 10:an.

Hur var arbetsmiljön?

Den var relativt bra. Men man duschade inte på jobbet. Någon bastu fanns inte, gubbarna var lite generade för sånt. Man var två som fick dela på ett skåp. Vi hade också en kvinna – Rut Karlsson – som jobbade på kajen.

Själv vrickade jag foten en gång 1960 när jag steg snett på en plankan men jag hörde om en dödsolycka 1948. Det var en slingpassare (tror han hette Boman) på en Johnsonbåt som kom i kläm mellan sling och skottet när vinschförarna missförstod signalen hur de skulle fira. Kommer ihåg händelsen för jag hade hans dotter som läraraspirant vid Skärstaskolan när det

Arne, längst till höger, håller i avd fana vid minnescermonin i Lunde för Ådalen 75 år 2006

hände.

Man fick hålla sig med egna kläder, var man slingpassare eller lossade alunsten fick man handskar annars fick man låna. Vid smutsiga jobb kunde man få låna en overall på förrådet mot rekvisition.

Hur var stämningen på kajen?

Rätt bra men det var viktigt med platserna. Att man inte tog någon annans plats. Förhållandet till förmännen kunde vara lite spänt, de var lite av kungar. Kommer särskilt ihåg bröderna Eliard Andersson och Conny Arrelind, hamnmästaren William Magnusson och truckbasen Åke "Lavarn" Andersson. William kunde vara lite skrytig av sig. Det var en dispyt om hur man skulle stuva pappret ombord på en Johnson-båt. Då sa William till styrmannen på båten "att så gjorde vi inte i Kanada" – det tyckte vi lät roligt för William hade ju aldrig varit i Kanada. Men troligen menade han Johnsonbåten "Kanada".

Hur var lönen?

Vi fick lön den 5:e och 20:e. Fick skriva tiden själva och lämna in lappar som kunde kontrolleras. Jag tyckte lönen var bra. På Konsum hade jag 1,20 kr i timmen, på kajen var det en grundlön, plus ackord, och man kunde få mellan 3,40-3,70 i timmen. Men jag minns att vid min första lön på Holmens fick jag 3,92 kr/tim. Det var olika ackord på båt och järnväg.

Arbetstiden var 6.30 – 16.00 med rast 10.30-11.30. Övertid skulle varslas före rasten och den var sällan mer än tre timmar. Vid övertid fick man även rast 16.00-16.30. Man stod på tur var tredje helg om det blev jobb men 10:an skulle lossas varje helg.

Någon större facklig aktivitet kommer jag inte ihåg. Valter Walterud företrädde hamnarbetarna och även Birger Magnusson var med i klubben. Kommer ihåg att vi var emot bidrag till Folkets Hus. På pappersbruket var bröderna Gräåhs mycket aktiva.

Förekom det någon smuggling?

Mycket. Överallt ifrån bruket kom man ner till båtarna och köpte sprit. Vi gillade inte entreprenörerna för dom trissade upp priserna. Men det fanns också nistiska vakter som försökte hålla efter. Det dracks en del på jobbet även bland truckförare, sen kunde det fortsätta efter jobbet. Stuvvarflaskan delades på jobbet. En del som påträffades alltför berusade kunde suspenderas från arbetet, det kunde vara upp till två veckor.

Särskilda episoder?

Minns mitt första jobb, första dagen på kajen. Vi skulle lossa alunsten från båt och dessa vägde ca 40-45 kg. Gubbarna tänkte då att de skulle "köra slut på bodknodden" som var ny. Men jag hade vana och veckan innan hade jag lossat konstgödning åt Konsum. Det var 50 kilos säckar som vi lossade från godsfinckor till lastbil vid Skebokajen och sen lagrades dessa i de så kallade järnbodarna, magasinen, på Skebokajen. Så jobbet att lossa alunsten var inget problem för mig.

Kommer också särskilt ihåg att vårt skiftlag var de som fick ta emot de första packade rullarna från PM 11.

Det går också ett rykte om att två personer som jobbade på ångsågen och som försvann (kanske drunknade) går igen än idag och spökar. En grindvakt som kände av deras närvaro vägrade att jobba ensam på natten. Hamnvakten Lönnqvist berättade också om märkliga händelser han var med om, dörrar han låst var plötsligt öppna. Även några på senare tid har känt obehag inför spökena. Skröna eller inte – vem vet?

Roger Berglund

Så minns jag Lennart Wiberg.

Första gången jag träffade Lennart var på en distriktskonferens på Runöskolan försommaren 1965. Då var Harry Ström från Skutskär ordförande i distriktet. Jag var då helt nyvald medan Lennart hade varit med ett tag. Det första intrycket var att detta var en kille att se upp till att ta lärdom av och att respektera. Han gjorde ett kraftfullt intryck och att det var en som man "kunde hålla i handen när åskan gick". Men han kunde också tillrättavisa när man gjort bort sig eller sagt något dumt, det har jag själv fått erfara.

För mig har Lennart och Papperstrea varit ett föredöme. De lokala avtal och andra överenskommelser som man haft vid Korsnäs har vi i 68:an och säkert många andra varit avundsjuka på. Men det är "nya tider" vid Korsnäs också har jag förstått. Jag vill hävda att Lennarts fackliga arbete lokalt har haft stor betydelse även för fackföreningsrörelsen i stort genom sitt omfattande kontaktnät och har varit, under sin aktiva

tid, en bland landets mest inflytelserika fackföreningsordförande.

Därför var det med bestörtning jag upplevde stämningen vid Papperstreans årsmöte när Lennart avgick. Jag hade åkt upp till Karskär för att på 68:ans vägnar tacka Lennart för hans insatser för oss i Hallstavik och för gott kamratskap under många många år. Men att en man som under så många år framgångsrikt hållit den fackliga fanan högt kunde bli så hånad och utbuad när han avgick har jag ännu inte förstått. Den kvällen var det bara Lennart Sandström och jag som hade något gott att säga om Lennart. Det kanske fanns fler men de var i så fall tysta.

Jag bevarar Lennarts minne med värme i mitt inre och kommer ihåg den kraftfulle och sympatiska man jag träffade på Runöskolan 1965.

Johnny Karlson

f.d. ordf. avd. 68 Hallstavik

■ TANKAR OM FÖRTROENDEUPPDRAGET

Förtroendevald, på pappret eller på riktigt?

Precis som alla andra föreningar finns det förtroendevalda inom en fackförening. Dessa har genom demokratiska val fått ett uppdrag inom föreningen innebärande att de på olika sätt, beroende på uppdragets karaktär, ska arbeta för föreningen och dess medlemmars intressen. Själv har jag erfarenhet av att ha förtroendeuppdrag både inom facket och även andra föreningar. Av mina erfarenheter, framförallt som valberedare, vet jag att det inte alltid är så lätt att få medlemmar i en förening att åta sig förtroendeuppdrag. Ibland har det på grund av detta hänt att jag som valberedare varit med och föreslagit en person som vi i valberedningen inte upplever att medlemmarna har speciellt bra förtroende för. Anledningen till att vi ändå har föreslagit denna har varit att ingen annan har velat ta uppdraget.

Men min fråga är då, är det verkligen bra att en valberedning föreslår en person till förtroendeuppdrag fast denne egentligen inte upplevs ha något större förtroende bland medlemmarna? Naturligtvis kan det vara värt att chansa ibland och föreslå någon även om förtroendet för denne verkar vara svagt bland medlemmarna. Det kan ju hända att personen växer med uppdraget och genom detta får förtroende. Men om detta inte inträffar ska då verkligen personen föreslås för omval bara för att det inte finns någon annan som vill

ta uppdraget? Blir inte det snarare mera destruktivt för föreningen jämfört med att lämna uppdraget vakant? Risken med att lämna alltför många uppdrag vakanta kan bli att vissa verksamheter, i värsta fall hela föreningen, måste läggas ned och naturligtvis är detta inte bra för en förening. Men frågan är: Om det blir flera förtroendevalda som egentligen inte har något större förtroende bland medlemmarna, vad får detta för effekt på synen på förtroendevalda och därmed på själva föreningen? Är inte risken stor att själva tanken och funktionen med förtroendeuppdrag tar skada? Kan det ibland helt enkelt vara mera konstruktivt att låta vissa verksamheter få dö ut?

Personligen tror jag att det många gånger kan förhålla sig så. Vissa verksamheter kan vara väldigt tidsbundna och helt enkelt inte ha någon plats på grund av att de har blivit omoderna. Men om en verksamhet fortfarande behövs men har svårt att fungera på grund av allt för få aktiva medlemmar så kan ett hot om nedläggning eventuellt tvinga fram en aktivitet och förslag på medlemmar till förtroende uppdrag. Det har jag själv varit med om när jag var valberedare i en bostadsrättsförening. Hursomhelst tycker jag att detta är ett problem som i förlängningen kan få destruktiva följder för demokratin i vårt samhälle och därför tycker jag att det är viktigt att vi allmänt bör diskutera, debattera och problematisera denna fråga.

Robert Wahlström

Att vara fackligt förtroendevald innebär konkret att man är vald med förtroende av de medlemmar på arbetsplatsen som kollektivavtalet omfattar. Det finns många olika "titlar" för förtroendevalda, men det viktiga är att man vet vem eller vilka som man företräder och att det är för dem man verkar för.

I alla fackliga klubbar, oavsett om det är en lokal facklig klubb, regional eller nationell styrelse, finns det en styrelse som består av ett antal personer – rent formellt har de titlar och som beskriver vilken roll i gruppen som de har och blivit valda med förtroende av.

Vi måste ompröva gamla sanningar

Den 25 september 1985 började jag att arbeta på Holmen. Anledningen till att jag minns det så tydligt är att man hade glömt att jag skulle komma eftersom all tid upptogs av att PM 52 i Braviken skulle invigas just denna dag. Man kan tänka sig en bättre introduktion men å andra sidan fick jag vara med på något jag inte var beredd på. Under min introduktion i Holmen var jag också ett antal veckor i Hallsta. Bengt Blom på teknisk kundtjänst och Lena Flodin (nu Hultin) var ansvariga för att lära och visa mig allt och jag bodde på Mässen som jag kom att tycka mycket om. Jag fick sovrummet med sängen utan gavel eftersom jag är lite för lång för de flesta sängar.

Mycket vatten har runnit under broarna sedan de där dagarna i Hallsta och bland annat är Mässen en saga blott. Utvecklingen i samhället och inte minst inom teknikområdet har gått rasande fort. Till exempel så

kommer jag ihåg att vi hade en (jag säger EN) mobiltelefon på marknadsavdelningen som man fick låna om det fanns goda skäl. Den var i form av en stor väska med lur och den värmdes kupén i bilen som ett element. Denna teknikutveckling visade sig i förlängningen komma att påverka oss och stora delar av vår affärsverksamhet i Holmen.

Strategin på den tiden var att bygga en ny pappersmaskin ungefär vart femte år och på det sättet försvara vår andel av tillväxten på marknaden. Utvecklingsriktningen var fastnaglad på våra näthinnor även en bit in på 2000-talet när vi byggde nya PM 11 och när vi tog vårt beslut att bygga en ny pappersmaskin i Madrid. Men i USA hade man redan i mitten på 90-talet märkt av en minskning i efterfrågan på tidningspapper. Denna nedgång, som vi ständigt trodde skulle åtföljas av en uppgång, visade sig hålla i ända fram till nu och idag konsumerar man 65 procent färre tidningspapper än 1995.

Konsumtionstoppen i Europa kom senare och åren 2006-2007 var peaken i utvecklingen av vår huvudmarknad. Finanskrisen 2008 drev på nedgången med flera år av minskande efterfrågan och vi liksom övriga branschen har fått svara med kapacitetsminskningar och kostnadsneddragningar.

Egentligen är det inte konstigt att det blivit så här. Elektroniska media har med kraftig spridning av tillgången till internet via persondatorer och intelligenta telefoner tagit över som huvudkommunikationskanal i våra dagliga liv. Tillgängligheten är mycket hög och vi är numer ständigt uppkopplade. I takt med detta flyttar sig annonsörer till de media där de når sina kunder effektivast.

För min del är jag övertygad att trenden med minskande efterfrågan kommer att hålla i sig. Men för Holmens del är jag också övertygad att vi har den bästa strategin för att möta utvecklingen. Den specialisering som vi påbörjade redan när jag började min bana i Holmen måste fortsätta med oförminskad styrka. Att mer och mer gå ifrån standardprodukter såsom tidningspapper är nödvändigt samtidigt som vi ska öka våra andelar inom detaljhandelskedjornas direktreklam. Nya PM 11 med sina magasinprodukter är helt rätt maskin för framtiden och överflyttningen av bokpappersprodukterna på PM 2 till PM 12 med bibehållen effektivitet är imponerande. I kombination med maximal effektivitet och maximalt kostnadsfokus ska vi slå våra konkurrenter. Endast de bästa kommer att överleva den hårdnande konkurrenssituation jag ser framför oss.

När vi tar oss an denna utmaning måste vi vara beredda på att ompröva gamla sanningar. Hög kompetens i alla led är nödvändigt för att klara de krav som ställs på oss och vår organisation. Med en öppen och flexibel inställning kommer vi att stå högst på prispallen.

Magnus Hall

Holmen, VD och koncernchef

En kväll i Maria Sandelsällskap

Vi var 3 st som åkte in till Stockholm för att gå en författares fotspår genom en del av Stockholm.

Maria Sandel var vår allra första kvinnliga arbetarförfattare. Hon föddes år 1870 på Kungsholmen i Stockholm, där hon också bodde under större delen av sitt liv. Hon kom från enkla förhållanden och försörjde sig som hemstickerska.

Trots ett besvärligt liv lyckades hon ge ut 6 st skönlitterära verk och mängder av dikter och noveller. I kollektivromanen Virveln får vi unika inblickar i förhållandena kring storstrejken år 1909.

Hon stod arbetarrörelsen nära, medverkade flitigt i dåtidens arbetarpress och gav namn åt tidningen Morgonbris.

Vi gick i hennes fotspår och fick se var hon höll till. Synd att mycket var borta men hon har en gata uppkallad efter sig.

Det blev mycket sång och musik under gången. Vi sjöng "Murarhantlangerskornas sång" och fick applåder av omgivningen.

Ulla Strandbergh

Murarhantlangerskor

Bilderna hämtade ur boken om Per Nilsson-Öst av Gunnel & Kjell Swärd

Per Nilsson-Öst och Pappers kulturpris

Under sommaren, mitt i semestern, får jag vetenskap om att konstnären Per Nilsson-Öst avlidit, tidigare under året, i en ålder av 93 år. Per Nilsson-Öst säger många med ett frågetecken och undrar över vem det var. För den stora majoriteten var Nilsson-Öst säkert ett okänt namn men i konstnärskretsar och bland en konstintresserad allmänhet var han känd och aktad. Även regionalt i Hälsingland och på vissa orter där hans konst finns i offentlig miljö är han bekant. Hur många har inte sett hans Vasaloppsåkaren i Mora eller Mikael och Draken i samma stad eller Snoddas-statyn i Bollnäs eller Flottaren i Stöde eller Hamboparet i Järvsö o s v. Hans främsta material var trä och med en liten yxas hjälp växte konstverken fram.

Det finns också en speciell relation mellan Svenska Pappersindustriarbetareförbundet och Per Nilsson-Öst.

När jag kom med i förbundets kulturkommitté i början av 90-talet så bestod Pappers kulturpris av en summa pengar i checkform samt blommor. Detta delades ut i samband med en middag med förbundsstyrelsen i Stockholm. Roy Pettersson, i avdelning 68ans kulturkommitté, ansåg vid något tillfälle att kulturpriset borde vara något mer beständigt än pengar som har en tendens att försvinna. Jag tog till mig hans idé och framförde i förbundets kulturkommitté ett förslag om att kulturpriset, förutom en prissumma, även skulle bestå av ett konstverk av något slag. Något som pristagarna kunde titta på, visa andra och säga "Det där är Pappers kulturpris". Kommittén var med på förslaget och Ivar Frohm, avdelningsordföranden i avd 15 Iggesund, som satt som förbundsstyrelserepresentant i kulturkommittén nämnde statyn "Arbetaren" (Pappersarbetaren) som ett tänkbart objekt. Arbetaren står utanför pappersbruket i Iggesund och är en 2 m hög bronsstaty och har tillkommit på initiativ av Pappers avd 15. Konstnären bakom Arbetaren är just Per Nilsson-Öst.

Per Nilsson-Öst i arbetet med Arbetaren

Förbundssekreteraren Claes Hellgren förde förslaget vidare till förbundsstyrelsen. Hur diskussionen gick i förbundsstyrelsen vet jag inte men förslaget föll tydligen i god jord. Det uppdrogs till Ivar att kontakta avd

15 och Per N-Ö för att erhålla deras tillstånd att tillverka en serie med repliker (av mindre storlek förstås) på hans konstverk Arbetaren. Per Nilsson-Öst samtyckte till idén, liksom avd 15, och därmed var frågan avgjord. En modell tillverkades och konstgjuteriet i Gnosjö fick uppdraget att gjuta den.

Från och med år 1995 erhåller varje kulturprismottagare (icke-medlem) och varje kulturstipendiat (medlem), förutom pengarna, en numrerad utgåva av statyetten "Arbetaren".

Per Nilsson-Öst med yxan

Personligen träffade jag Per Nilsson-Öst endast vid ett tillfälle. Det var i augusti 1997 i samband med en kulturdag – "Jan Westlunds minne" – i Norrsundet där bl a jag och Claes Hellgren medverkade för att överlämna det årets kulturstipendium till – just det - Per Nilsson-Öst. Han fick således en statyett av sin egen staty!

Att förbundet delar ut ett kulturpris har vi avd 15 i Iggesund att tacka för. Det var de som i en motion till förbundets kongress 1978 föreslog ett sådant. Men att pristagarna erhåller ett konstverk beror på ett förslag som ursprungligen kommer från Hallstavik.

Roger Berglund

Fakta om Per Nilsson-Öst

Född 4 april 1918 i Ulvås, Järvsö, död 12 feb 2012

Träbildhuggare och skulptör, debut 1963 på Konstfrämjandet

Utbildning bl a Konstfack och hos Carl Eldh.

Flyttade 1988 till Gävle (Gamla Gefle).

Skyddsombud

Skyddsombudet

i sin roll

är utsedd för

att hålla koll

Därför är det genialt

att arbetslaget

ombud valt

Förankrad fackligt

bör den vara

som jobbmiljön

här ska försvara

Firmagubbe

duger ej

det blir så lätt

en tom lakej

Uppgiften

är ganska svår

det tror jag

flertalet förstår

Mats Hammarlund

Byggnadsarbetare

Arbetsmiljörapport

Vi har haft 18 st olycksfall med sjukskrivning och 56 st nollskador utan sjukskrivning. Trenden visar att vi ligger i samma nivå som förra året i den totala skadebilden av skadorna. Det är inte bra, för vi vill att skadorna ska minska så mycket det bara är möjligt. Så nu får vi hoppas på en skadefri höst.

Tillbudsrapporteringen ligger på en bra trend. I skrivande stund har vi 724 st rapporterade tillbud. Håller vi trenden på tillbudsrapporteringen så kommer vi upp på över 1000 tillbud på ett år. Vi räknar både tillbud och riskobservationerna som tillbud. Om vi når över 1000 rapporterade tillbud så kommer vi att ligga lite närmare de bruk som rapporterar många tillbud, de ligger på ca 1500 till 2000 rapporterade tillbud på ett år.

Sommarmånaderna har varit lugna för många, men UH personal har haft mycket jobbigt och det är för att bemanningen har varit extrem låg under semesterperioderna, så konsekvensen blev att arbeta längre tider ensam med olika arbetsuppgifter och så har man fått jobba en hel del övertid.

I torrändesprojektet tillsatte man en personalman som höll ihop alla trådar och såg till att alla skiftlag fick rätt information och utvecklade samarbetet inom gruppen - ett mycket bra arbetssätt. En hel del arbete återstår och det kommer säkert att ta några månader till innan man har hittat alla rutiner och samarbetsformer.

Risikanalyser görs det en hel del - 3 till 6 analyser per vecka och många av skyddsombuden och operatörerna är med och påverkar för en säkrare arbetsplats. Det är viktigt att man får med alla synpunkter, så man kan minska riskerna, för att få säkrare och trivsammare arbetsplatser.

Lite information från senaste skyddskommittémötet den 23 augusti:

Skyddsorganisationen har ändrats till tre stycken

skyddsområden. Logistik- och Utlastning ska tillhöra skyddsområde 1 och Personal, Ekonomi samt Inköp ska tillhöra skyddsområde 3. Område 2 är teknik som tidigare. Organisationsschema kommer att läggas ut på intranätet. Nya instruktioner och uppdatering av skyddsutrustning har skett.

Inom fabriksområdet finns ett generellt krav på att bära skyddsglasögon, skyddsskor, hörselskydd och varselkläder samt skyddshjälm på norra sidan av fabriken (se särskilt under personlig skyddsutrustning på intranätet). Gäller från första september.

Vad har vi gjort för beteendebaserad säkerhet under året? Punkter som organisationen har jobbat med är personlig skyddsutrustning, uppföljning av arbetsmiljöaspekterna, uppföljning och kartering av svavelväte, riskbedömningar, tillbud/ riskobservationer, riskanalyser, uppföljning av konsekvensanalyser, checklistor och ordning och reda.

Vi hade en diskussion om bältesanvändning i truckarna. Reglerna är på det sättet att bälte ska användas om inte speciella omständigheter föreligger och då är det riskanalys som ligger till grund för undantag.

Sirius har kommit ut med ett litet häfte om riskbedömning innan du börjar med ett jobb. Kallas för två minuterskollen och är en checklista. Har du tänkt på? Finns risk för? Var finns? Vissa har testat checklistan och tyckt att den fungerar mycket bra, så nu finns den att hämta på förrådet. Underhållspersonal är vana att använda checklistor för riskbedömning, men driften kan också använda den och speciellt vid stoppjobben.

Taisto Hautala

Magasinsolyckan

Som ni säkert vet vid det här laget så inträffade en olycka i magasinet i början på sommaren.

Rasområdet är nu städat och avlyst som lagerutrymme. Naturligtvis så har raset fått konsekvenser för

lagerkapaciteten och logistiken i magasinet. En av de två genomfartslederna mellan 73 & 60 års magasin har som en konsekvens av händelsen, fått stängas.

Under sommaren så har det utförts en händelseutredning på olyckan och det har tagits fram en åtgärdsplan för den delen av 58 års magasin som inte rasade, dvs. säkring av de pelare som håller den återstående delen av taket och i vilken omfattning som ett återställande av taket skall utföras i.

Risikanalyser gällande trucktrafik i magasinet har påbörjats och en översyn av säkerhetsavstånden mellan rullar, truckar, pelare och takbalkar har utförts.

Det som händer nu är att ett projekt har startats för återuppbyggnaden av magasinet, i vilken omfattning det skall byggas upp är ännu inte beslutat. Vår förhoppning är att det i sammanhanget byggs ett helt nytt pelarlöst lager i 58 års magasin.

Ett helt nytt pelarlöst magasin vore det bästa. Då skulle vi få en mycket säkrare arbetsmiljö i den delen av magasinet och en möjlighet till ny facklayout och ökad takhöjd. Det kommer dock att bli lite besvärligt gällande lagerytor och trafik i magasinet under drygt ett års tid oavsett vilket alternativ av återuppbyggnad av magasinet som väljs.

Micke Holmberg

Takraset

Information från Företagshälsovården

Tiden går fort och nu är hösten här med mörka kvällar och klar luft. Hoppas att ni haft en skön sommar med avbrott i rutinerna vilket är bra för våra hjärnor och ger oss ny energi.

Under våren 2012 erbjöds samtliga skiftarbetare en utbildning i Skiftarbete och hälsa. Det var en halvdag med föreläsningar om sömn, kost och alkohol samt tillfälle till diskussioner och synpunkter. Deltagandet var mycket gott och det är roligt. Beslut i skyddskommittén är taget att vi ska erbjuda denna utbildning till samtliga medarbetare på bruket. Utbildningen kommer nu att heta Livsstil, Arbete och Hälsa vilket berör oss alla. Vi kommer fortfarande att prata om hur skiftarbete påverkar vår hälsa, detta för att öka förståelsen bland chefer och medarbetare samtidigt som det är många som arbetar dagtid men också har jour och arbetar på udda tider.

Vi som håller i kursen, Företagshälsovården, HR-specialist samt Huvudskyddsombuden hoppas på lika gott deltagande framöver, första tillfället blir den 26/9 och utbildningsavdelningen kallar till detta.

I samband med utbildningen i Skiftarbete & hälsa fick alla deltagare en inbjudan till en hälsoprofil, det gäller förstås även dig som inte hade möjlighet att komma vid utbildningstillfällena. Det är bara att ringa till oss för att boka in en tid för detta.

Hälsar Företagshälsovården genom

Johanna

Janke Wikholm - arbetsmiljökonsult

Men döden tog inte semester – flera arbetsplatsolyckor denna sommar!

Denna vecka börjar många arbeta efter semestern. För att "komma igång" gör jag som jag brukar. Jag tittar på Arbetsmiljöverkets informativa hemsida. Här finns Nyhetsbevakaren som kontinuerligt uppdateras om arbetsplatsolyckor och arbetsmiljöproblem. Går tillbaka några veckor och ser att det varit ungefär som vanligt. Klämskador, fallolyckor, hot och våld blandas med notiser om överbeläggning på sjukhus. Alla arbetsplatsolyckor är förfärliga, men jag mår speciellt illa när det drabbar unga människor. För många år sedan sommarjobbade jag som växlare på järnverket i Luleå. Då hamnade jag själv i olycksstatistiken. Var det den händelsen som förde in mig på nuvarande yrke?

Det har varit en bra sommar tycker jag. Vädermässigt

inte så bra som vi "sommarnorrbottningar" är vana vid. Men jag har hunnit med en hel del. Den trendiga frågan på eftermiddagens pratprogram i P1 är huruvida "man lärt sig något". Nu äntligen förstår jag att Tomas Ledin hela tiden haft rätt: Sommaren är kort! Den blir dessutom kortare ju äldre man blir. Som liten kändes sommarlovets oändligt långt. Idag är det precis tvärtom. Jag hinner förvisso med att måla, bada, paddla, umgås, grilla, bygga koja med barnbarn, läsa böcker och lyssna på Sommar. Men inget av detta fullt ut. Så det blir lite av varje. Det duger ganska bra.

Jag har inte varit någon beundrare av Leif GW Persson. Måste dock erkänna att hans självbiografiska roman "Gustavs pojke" var mycket väl värd att läsa. Efter att ha lyssnat på en klok Anders Wijkmans sommarprogram ska jag också skaffa mig Göran Rosenbergs bok om sin pappa. Vi präglas till stor del av våra föräldrar. Det är väl på gott och ont? Mest gott tycker jag!

Hur blir det med arbetsmiljöarbetet i höst? Kommer regering och arbetsmiljöverk ta krafttag mot de många olyckorna? Kommer vi äntligen få en "orange" föreskrift om den psykosociala arbetsmiljön?

Den föreskrift som finns idag är ju "grön" (dvs rådgivande) och dessutom drygt trettio år gammal. Att detta inte duger inser de flesta.

Ingen har väl kunnat undgå att det pågår ett OS? Dessutom att det är hundra år sedan samma spel, i mindre skala, genomfördes i Stockholm. Mindre uppmärksammat är att våra skyddsombud 2012 fyller hundra år! Under hösten genomförs flera manifestationer för att fira detta. Den svenska modellen bygger på aktiva, välutbildade och engagerade skyddsombud. Jag fick nyligen en förfrågan om att, speciellt för skyddsombud, ta fram en utbildning om psykosocial arbetsmiljö. Det känns som en mycket angelägen uppgift!

Jag ser fram emot höstens arbetsmiljöutbildningar. Vi kan inte ändra på att allt ska produceras snabbare och att den internationella konkurrensen hårdnar. Men om vi tillsammans jobbar för att åstadkomma en säkrare och roligare arbetsmiljö så kommer det att ge resultat. Välutbildade och engagerade chefer och skyddsombud är oundgängliga i denna uppgift.

Jag har några nya spännande utbildningar på gång i höst. En sådan är för Lapplands Lärcentra som startar upp flera KY-utbildningar för att möta det stora behovet av utbildad arbetskraft i norra Sverige. En annan är "Hållbart arbete" som riktar sig till små och medelstora företag. Hållbart arbete är ett EU-finansierat projekt som drivs av IF Metall.

Så vad har vi "lärt oss"? Att arbetsmiljöproblemen inte är lösta. Att kunskap och engagemang kräver en insats från många aktörer. Att man bör börja dagen med Arbetsmiljöverkets Nyhetsbevakare för att "hålla igång engagemanget". Att sommaren möjligen är lite kort! Arbetsmiljöhälsningar!

Janke Wikholm

Intervju med Matti Hast

Matti har varit skyddsombud i flera omgångar. Han började på bruket 1972 och redan året efter valdes han till skyddsombud.

Matti slutade på bruket 1975, men han kom tillbaka –76, och valdes till skyddsombud igen 1980. Under 80-talet blev en hel del utbildningar.

Matti var skyddsombud i ca 10 år fram tills han blev mästare i Sliperiet på tidigt 1990-tal. Efterföljande 10 år var han arbetsledare. Efter omorganisationen i HNS 2, kom Matti tillbaka i kollektivet som operatör på Sliperiet, dessutom blev han vald som skyddsombud igen.

Vi frågade honom om varför det var viktigt att engagera sig i SO rollen

Matti: Jag ville bli skyddsombud för att verka för en bättre arbetsmiljö, både för min egen och arbetskamraternas skull.

Skyddsombudsrollen är viktigare än vad många kanske tror, men det är en roll som utnyttjas för lite. Många gånger upplever jag att företagsrepresentanterna inte lyssnar tillräckligt på vad skyddsombuden har att säga. Arbetskamraternas stöd känner jag hela tiden! Ett av de vanligaste argumenten för att inte lyssna idagsläget är ekonomin! Inget verkar få kosta när det gäller trivsel och arbetsmiljöförbättringar. Delaktighet verkar inte särskilt önskvärt i förbättringsprocessen. Jag upplever att samarbetet kunde vara mycket bättre mellan ingenjörer och tekniker. Detta medför dock att det blir oerhört mycket diskussioner på skiftlagen om säkerhet och arbetsmiljöförbättringar, men en viss uppgivenhet hörs också. Om uppgivenheten får fäste blir det i förlängningen inte bra eftersom det kan påverka arbetet negativt.

REDAKTIONS-
KOMMITTÉN:
Joakim Eriksson J.E
Hans Åhman H.Å
Lennart Svenberg L.S
Börje Nordström B.N
Morgan Widlund M.W
Ulrika Enlund U.E

När tidningen återuppstod för tredje gången, i oktober 2000, hade man återgått till PappersMagasinet ursprungliga tidningshuvud men kompletterad med en fabriks siluett. Fortfarande var tidningen häftad med en klammer uppe i vänstra hörnet och bilderna som dominerade var hämtade från clipart. Robert Nybergs bilder används också flitigt. Hans Åhman, Börje Nordström och Åke Janzon var kvar i redaktionskommittén, nya var Lennart Svenberg och Ulrika Enlund. Kvar är också Ordförande har ordet, Skyddsfrågor, Äpplet (studier) och Från kajkanten. I detta premiärnummer finns en artikel där man efterlyser en ny avdelningsordföranden efter Johnny Karlson som aviserat sin avgång till årsmötet 2001. "Nu är läget akut" skriver Börje och fortsätter att man nu "tagit hjälp av skyddsombud och kontaktombud i sitt sökande".

I decembernumret har Åke Janzon en kritisk artikel om mobiltelefoner, data och videos. Lyckan finns inte i prylar utan vid ett abborrgrund en tidig sommarmorgon är hans slutsats. I samma tidning har Roger Toll en längre artikel om bogserbåten Holmen VIII.

I sommarutgåvan 2001 har Lennart Svenberg övertagit ordförandesidan och Erik Jansson berättar en historia om sin arbetskamrat Denis Eriksson (1897-1967) och redaktionskommittén passar på att efterlysa fler berättelser från jobbet eller fritiden. I samma nr görs nu reklam för hemsidan genom en liten ruta på framsidan: www.avd68.com. Hans Lindström, en annan av Sveriges skarpa satirtecknare, dyker upp i julnr. Även han blir en återkommande bekantskap i tidningen och pryder flera framsidor.

Sommaren 2003 kan en utveckling av tekniken noteras. För första gången är PappersMagasinet klammerhäftad och påminner nu om en riktig tidning. Innehållet förändras inte så mycket men layouten förbättras med större enhetlighet och textspalter. Börje kryddar tidningen med rebusar, hjärnbruk och recept.

Januari 2004 utkommer ett 4-sidigt extranummer med anledning av outsourcingen av vakterna. Även i februari 2005 kommer ett extranr (2 s.) i samma ärende. Våren 2004 händer något nytt. Dels har Börje knåpat ihop sitt första kryss, dels dyker rubriken Krönikör upp för första gången. Till att börja med är det interna krönikörer som används. Först ut är Tommy Falk. Han följs senare av Anders Lidén, Roger Berglund, Erik Jansson, Börje Nordström och Erik Asteving. I julnr 2004 berättas den fina historien om när ett bekvämlighetsflaggat fartyg tvingades underteckna ett avtal i Hallstaviks hamn.

Ännu en nyhet återfinns i PM:s vårnummer 2005. Framsidan står med en fotografisk bild till skillnad från alla teckningar tidigare. Det är el-avdelningens killar som lapar vårsol utanför sin verkstad. Företagshälsovården medverkar med en artikel där de presenterar sig och sin verksamhet. Nyheterna fortsätter och

PAPPERSMAGASINET

Våren
2006

Informationstidning för Pappers avd 68

Våren är sen i år. Full vinter långt in i mars. Men så småningom tvingar solen fram värmen och alla vårblommor.

Ordföranden har Ordet:

... Vidare så kommer även vandringsarna att ånyo nystartas och styrelsemedlemmar kommer att besöka så många av er som är möjligt. Det märks på ett markant sätt nu vilken inriktning som Per Bjurbom har för att nå de uppsatta mål de har antagit. ...

Sid 2

Krönikör

Elisabeth Björk:

Jag har lärt mig att ta vara på dagen, vi vet inget om framtiden. På en sekund kan livet förändras. Jag längtar inte längre efter den stora lyckan och de speciella händelserna - jag försöker ta tillvara på vardagen och den lycka som finns i den.

Sid 3

www.avd68.com

"matigt" nummer alltså. Man skulle nog kunna säga att det är nu tidningen börjar hitta sin form med lite bredare artiklar och mindre "utfyllnad". Höstnumret handlar bl a om GPS-förbundens besök i Hallsta och deras träff med kontaktombuden och jultidningen har en sorgruta på framsidan med krigsrubriken "Chockbeskedet" med anledning av beskedet om nedläggningen av PM 2.

Ideologiskolan, en presentation av olika ideologier och dess ursprung, startar i PM våren 2008 och har pågått sen dess. I sommarnumret tar Aleksandar Srndovic över ordföranden har ordet efter att ha blivit vald till ordförande på årsmötet. Även tidigare har han och Joakim Eriksson turats om med "ledarsidan". I höstnr medverkar, som första kulturarbetare, författaren Erik Eriksson som krönikör och i en artikel presenteras Amalthea-mannen Anton Nilson. Det första resereportaget återfinns i julnumret och det är Ulrika Enlund och Vuokko Taipale som berättar i text och bild från deras resa till Peru och Ecuador. 2009 års sommarnummer ger mycket utrymme åt nedläggningen av fabriken i Norrsundet. En allt större

i höstnumret publiceras det första bildreportaget. Det är bilder från avdelningens 90-års firande vid Röda Villan och utdelningen av Pappers kulturpris till konstnärinnan Rose Tillberg-Mattsson. Dessutom ändras tidningsloggan och fabrikssiluetten försvinner, på hemsidan publiceras tidningen i färg.

I första numret för 2006 är det också första gången en extern krönikör medverkar – det socialdemokratiska oppositionsrådet i Norrtälje Elisabeth Björk. Hans Lindströms teckning på gubben som står vid ekodalen och ropar "bra pensiooon" och får "illusiooon" som svar känns bara mer och mer aktuell för varje år. Från att ha varit 12-16 sidor per nummer blir sommarnumret 2006 lanserat som ett extra tjockt nummer med hela 24 sidor. I den medverkar vänsterpartiets Catarina Wahlgren som krönikör och statsrådet Sven-Erik Österberg med en debattartikel. Man rapporterar om Stig Malms och Lars Ohlys besök samt avdelningens närvaro vid högtidlighållandet av Ådalen 31 och Mackmyra-konflikten. Dessutom skrivs om avdelningens tjejkurs och ett studiebesök på förbundet. Ett riktigt

del av pappersupplagan trycks nu i färg och kvalitet och layout utvecklas allt eftersom. I julnumret finns en artikel om våra expeditioner. Det är första bidraget i en serie, som senare får rubriken Retrospektivt, som avser att skildra händelser och fakta om avdelningens äldre historia. Från och med nu utökas sidantalet från 24 till 28.

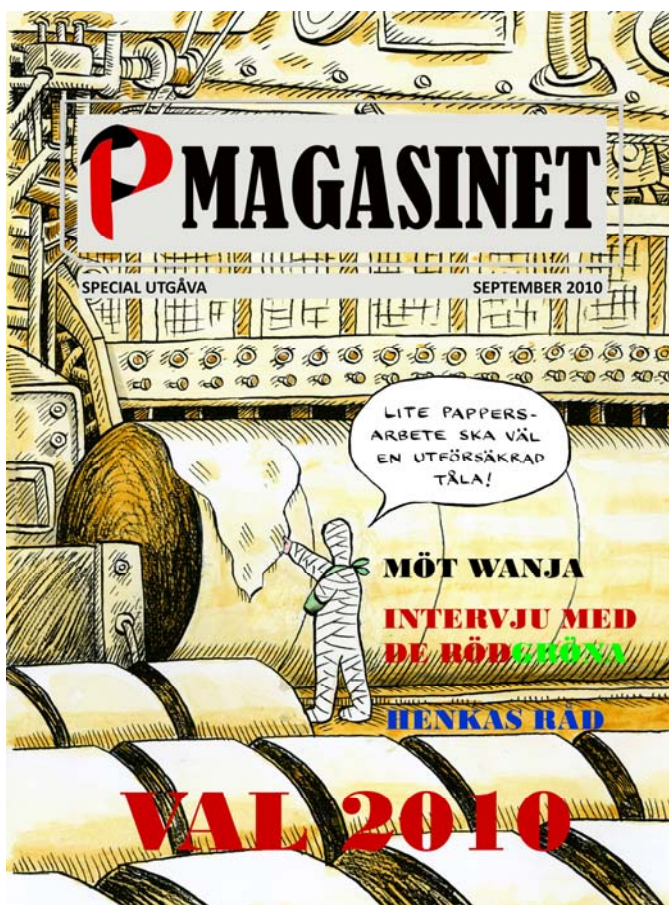
Sommaren 2010 ändras återigen tidningshuvudet, nu till P MAGASINET med P:et i rött som förbundsloggan. På framsidan införs också en heltäckande bild. Inför valet 2010 görs en 32-sidig specialutgåva av PappersMagasinet. De tre partiledarna för de röd-gröna intervjuas liksom en del andra tunga personer. Förbundsordföranden Jan-Henrik Sandberg skriver Ordförande har ordet-sidan. Framsidan blir en specialbeställd teckning av Robert Nyberg "lite pappersarbete ska väl en utförsäkrad tåla" och tidningen trycks i Helsingborg i en upplaga på 24.000 ex. Genom förbundets försorg distribueras den tillsammans med Dagens Arbete ut till alla förbundsmedlemmar. Ett verkligt genombrott för tidningen. Hösten 2010 börjar "Gästavdelningen" ett utrymme för andra Pappersavdelningar att presentera sig eller något de vill ha sagt.

I samma nummer introduceras "Vykortet" – ett rese- och bildreportage på fyra sidor.

2011 utökas utgivningen till fem ordinarie- och ett specialnummer. Samtidigt ändras numreringen till siffror 1-2-3-4-5 istället för tidigare Våren-Sommaren-Hösten-Julen. I nummer 3 påbörjas en serie för att fördjupa våra kunskaper om bemanningsfrågan. Nr 4 innehåller 40 sidor och innehåller en intervju med Jan Guillou samt en rapport om det historiska avtalet med ISS. Samtidigt med nr 4 utkommer ett nytt specialnummer – denna gång om Avtal 2012. Avtalskraven presenteras och intervjuer görs med funktionärer på både Pappers och LO. Tidningen sprids till alla förbundets avdelningar via förbundsmötet samt genom att tidningen mejlas ut som en pdf-fil. Likheten med den fotostatkopierade första tidningens sju enkelsidor känns avlägsen.

Roger Berglund

Hållbar utveckling – för ett attraktivt och öppet Roslagen i tillväxt

Ekonomisk hållbarhet

handlar om att hushålla med alla tillgångar och resurser, både materiella och mänskliga.

Därför hjälper vi våra kunder:

- Spara för framtiden
- Få råd till en hållbar ekonomi

Ekologisk hållbarhet

handlar om att långsiktigt bevara jordens olika ekosystem genom att minska påverkan på naturen – vår miljö.

Därför satsar vi bland annat på:

- miljövänliga tjänster som kort och internetbanken
- dubbelsidiga utskrifter
- sopsortering

Social hållbarhet

handlar om att bygga ett långsiktigt, stabilt samhälle där grundläggande mänskliga behov och rättigheter kan uppfyllas.

Därför stöttar vi bland annat:

- Hallstaviksnätverket
- Friends
- Ung Företagsamhet
- Snilleblixterna

TIPS!

Under Hållbarhetsveckan, 1-5 oktober, har vi många olika aktiviteter bl.a. torghandel med lokala varor på alla våra kontor. Läs mer på vår hemsida.

roslagenssparbank.se
0176 - 770 00

Skogsindustrin är viktig ur flera aspekter för Sverige. Den förädlar en inhemsk råvara och bidrar till exportinkomster netto på över 100 miljarder årligen. Den sysselsätter direkt ca 60 000 personer och tillsammans med sina underleverantörer skapar skogsindustrin 200 000 arbetstillfällen. Dessa arbetstillfällen finns ofta i sysselsättningssvaga regioner och är basen för ett lokalt näringsliv på de orter verksamheten finns.

Framtiden för massa och pappersindustrins produkter är delad. Det kommer att finnas ett behov av olika former av tryckpapper, men det är en efterfrågan som gradvis minskar till följd av en ökad användning av andra media. Vilka länder och företag som ska förse den krympande marknaden med produkter är en fråga om konkurrenskraft. Den här situationen är något som våra företag inom den delbranschen har att hantera. Det gäller för dem att anpassa strukturen, att satsa på helt nya produkter och att öka förädlingsgraden. Högre förädlingsvärde gör det möjligt att bära högre kostnader. Svensk massa och pappersindustri måste också höra till de mest effektiva om den ska ha

en framtid. Situationen för förpackningspapper, kartong och hygienprodukter är bättre med stabil och till viss del ökande efterfrågan. Även om det inom detta segment finns en global konkurrens.

Allt ligger däremot inte inom kontroll för företagen utan politiska beslut sätter ramarna för hur företagens konkurrenskraft utvecklas. Näringspolitiken är för massa och pappersindustrin i stort liktydigt med klimat och miljöpolitik. Beslut som framför allt syftar till att minska koldioxidutsläpp får direkt genomslag på kostnader för el, annan energi och transportkostnader. Det får också en indirekt effekt på massavedspriser genom att subventionerna i form elcertifikat ökar kraftvärmeverkens betalningsförmåga för biobränslet.

För att vidta miljöåtgärder som får effekt måste politiken ha som ledstjärna att inte bidra till koldioxidläckage. Åtgärder som minskar utsläppen i Sverige men samtidigt flyttar och/eller ökar utsläppen i andra länder mer än de minskar i Sverige ska inte vidtas. Utan att överdriva ligger svensk massa och pappersproduktion i frontlinjen när det gäller låga utsläpp av kol-

dioxid. Ensidiga åtgärder i Sverige eller inom EU riskerar att vår produktion minskar och ökar i länder med lägre krav på utsläpp. Konkurrensen är ju inte främst mellan länder i Europa utan global. Svensk produktion konkurrerar med Ryssland, Kina, Sydostasien och Latinamerika.

Svensk elproduktion är i huvudsak koldioxidfri genom att den främst baserar sig på vatten- och kärnkraft. I systemet ingår också en ökande andel förnybar energi i form av vindkraft, men framför allt biobaserad kraftvärme. De förnybara energislagen har sin plats, men räcker inte till för att ersätta kärnkraften. Kostnaden för att producera exempelvis havsbaserad vindkraft är samtidigt så hög att elpriser baserade på dessa kostnader skulle innebära att man slog ut elintensiv industri i Sverige. Det är därför orealistiskt att under överskådlig tid räkna bort kärnkraften som ett av de energislag vi kommer att behöva. En bättre väg är att utifrån en långsiktig prognos om energibehovet bedöma behovet av olika energislag. En blocköverskrivande uppgörelse bör utgå ifrån en sådan bedömning och innehålla en möjlighet till investering i ny säker kärnkraft om nödvändigt. Vägledande bör vara att en uppgörelse ska klara ett regeringsskifte.

En annan fråga av stor betydelse för tung industri är transportkostnaderna. Svensk produktion har en nackdel i vårt geografiska läge med långa avstånd till våra huvudsakliga marknader. Vi är beroende av transporter till sjöss, på väg och på järnväg. Ofta är de olika transportslagen kompletterande och bara ibland konkurrerande. Högre kostnader för lastbil innebär inte automatiskt övergång till järnväg, utan effekten kan bli att vi inte längre kan konkurrera utan marknaden tas om hand av Ryssland eller Latinamerika. Förslaget om införande av slitageavgift/kilometerskatt med syfte att beskatta slitaget och skapa resurser för investeringar är feltänkt från början till slut. Skatten kan bara tas ut på statliga vägnätet och slitaget kommer inte bara från lastbilstrafik utan från all trafik. Är klimatskäl det avgörande är det utsläppen som ska beskattas och inte slitaget. Till sist finns inga garantier för att skatten kommer att användas till underhåll eftersom vi inte har, och ska inte ha, öronmärkta skatter. Ett införande av en slitageavgift/kilometerskatt, oavsett hur den motiveras, skulle bli

ett hårt slag mot den transporttunga industrin i Sverige.

EU har nu beslutat införa FN:s krav om lägre svavelhalt i fartygsbränsle för båtar i Nordeuropa. Beslutet gäller från 2015 och kommer kraftigt öka kostnaderna för svensk export med fartyg eftersom det inte finns någon fungerande teknik för rening och brist på bränsle med låg svavelhalt. Det är ett FN-beslut och Sverige borde tillsammans med EU driva att beslutet skjuts upp tills det finns teknik att klara reningen av utsläppen eller tillräcklig tillgång till lågsvavligt bränsle. Det handlar i dagsläget inte om en ovilja att följa beslut som fattats utan det blir omöjligt att klara utan betydande kostnadsökningar. Sänkta gränsvärden för svavelutsläpp från fartygsbränsle kommer att flytta över transporter till främst lastbil och inte järnväg. Anledningen är att standarden på järnvägsnätet är för dåligt för att kunna garantera leveranser med bara hjälp av järnväg. Fartygstrafik är effektivt och att skjuta på genomförandet av sänkningen av svavelhalten i fartygsbränsle är en liten eftergift för att på sikt få ett bättre transportssystem.

Vi föreslår att kongressen beslutar

- ♦ **Att konkurrenskraften för svensk industri är en viktig faktor i utformandet av klimat- och miljöåtgärder**
- ♦ **Att frågan om framtida energislag underordnas behovet av elektrisk kraft till konkurrenskraftiga priser för att klara sysselsättning och välfärd**
- ♦ **Att risken för koldioxidläckage ska väga tungt när framtida förslag till klimatåtgärder övervägs**
- ♦ **Att säga nej till en slitageavgift/ kilometerskatt**
- ♦ **Att Sverige verkar för att beslutet om lägre svavelgränser skjuts till 2020**

Johnny Karlson

Aleksandar Srndovic

Håkan Jonsson

Roland Larsson

Robert Nyberg

Eftertanke

Nu har semesterperioderna gått. Vi är tillbaka i vardagen och rutiner kommer tillbaka.

Gå till jobbet. Vad har arbetskamraterna gjort i sommar. Kolla tider för de saker jag gör. Barnens skolschema, barnen fotbollsträning, musikskolan. Ja, nu har vardagen startat. Det är dags att planera för lite fest på helger. Kräfter, surströmming. Slutspel i speedway Kan jag gå på det.

Stopp och tänk till! Vad hände under sommaren. Gjorde jag något som jag måste ta tag i nu. Det första du tänker på är nog jag borde fixat staketet. Målat uthuset, städat vinden eller källaren. Nej det är inte det. Hände något med dej eller familjen.

Har du varit till sjukhuset för en stukad fot, blivit getingsstucken och fått åka akut till sjukhuset och fått behandling. Det kan ha varit du. det kan ha varit någon i bekantskapskretsen. Kanske ditt barn.

Har du anmält det till försäkringen??? Som Pappers-medlem har du en olycksfallsförsäkring i medlemskapet. Du kan få ersättning med ett schablonbelopp och du råkat ut för ett olycksfall och fått läkarvård. Men tänker du det måste vara krångligt att få ut pengar. Du låter det vara. Gör inte det ring 0771 960960 du kommer nu till en växel och du ska då säga att du är med-

lem i Pappers och råkat ut för ett olycksfall. Växeln kopplar dej då till en skadereglerare som frågar dej vad som hänt. Du berättar och sedan avgör skaderegleraren om det är en skada som ger ersättning. Försäkringen ersätter med schablon belopp så det blir enkelt. Har du bara varit inne på sjukhuset och sytt några stygn för att du skurit dej och nu är du bra. Så är ersättningen 1000 kr. Kan det bli enklare?

Fundera vidare. Har jag rätt försäkringar?

Bilen: Är den helförsäkrad? Har du rätt till hyrbil om du råkar krocka med bilen eller kör av vägen? Vad är självrisken? Har du medlemsrabatt?

Barnen har de skolförsäkringen räcker den eller har du medlemsbarnförsäkring.

Medlemskapet i Pappers innehåller flera försäkringar du en sjukförsäkring som ger ersättning om du blir sjuk mer än tre månader. Diagnosförsäkringen ger ersättning om du råkar ut för en allvarliga sjukdom. T.ex diabetes, MS ...

Dödsfallsförsäkringen. I medlemskapet finns det 5 prisbasbelopp 44.000 x 5 2012 som utbetalas om du som medlem skulle avlida. Men vem vill du ska ha pengarna? Hur ser ditt förmånstagareförordnande ut idag. Är det rätt. Om du inte skrivit något är det för de flesta rätt utan att man behöver göra något. Pengarna utbetalas då till din make/maka, sambo och om du inte har någon av dessa till dina arvingar.

Till sist när du ändå läst så här långt. Hur är det med pensionen. Vet du vad som gäller? Hur är dina pengar placerade? Vilka avgifter betalar du?

Ta nu chansen och ta ett grepp om dina försäkringar genom att göra en personlig genomgång. Det tar ungefär en timme och tid bokar du via Pappers exp Ulrika eller genom att fylla i talongen och skicka in den så blir du uppringd. Pappers i Hallstavik har en egen kontaktperson på Folksam som heter Jeanette Larsson som kommer till Hallstavik och hjälper dej. Hon går igenom ditt försäkringsbehov och erbjuder dej lösningar som passar dej och din familj.

Vårt hjärta klappar för alla barn

Barn måste få vara barn, men det går inte att hålla ögonen på dem jämt. Skydda det bästa du har genom att ge ditt barn en barnförsäkring.

Hos oss har alla barn rätt till en bra försäkring – utan undantag. Och det är enkelt att teckna den.

Ring 0771-950 950 eller gå in på folksam.se/barn

Folksam

För allt du bryr dig om

Jag vill inleda med att tacka för att jag fick frågan om att skriva några rader i er tidning.

Våren 2007 valdes jag till ordförande i avdelning 59, en position som jag i praktiken fick redan tidigt på hösten 2006.

Att jag då skulle bli den siste ordföranden i en avdelning som nyss firat sitt 100 års jubileum var väl inget som jag eller någon annan hade en tanke på.

Måndagen den 9 januari 2012 var som alla andra måndagar tills kallelsen till två olika möten dagen efter kom.

Redan kl 9 på morgonen den 10 januari var Pappers och UNIONEN kallade till en MBL information där Knauf Nordics nytillträde VD skulle närvara.

Ett möte med all personal skulle hållas kl 14, däremellan skulle även ett ledningsgruppsmöte hållas. Mina tankar snurrade hela måndagen, vad var det som var i görning, positivt eller negativt skulle vi få investeringarna eller skulle man dra ned på personalen.

Vi visste ju att det gått riktigt dåligt men att det fanns goda utsikter för överlevnad om vi bara fick de uppskjutna investeringarna. Det hade ju trots allt hänt positiva saker under 2010, nyanställningar som innebar en ökning av personalen, en satsning på produktutveckling mot nya marknader och övergången från olja till gaseldning i pannan.

För mig klarnade allt när jag på kvällen den nionde kom till Arbetarkommunens möte och kommunalrådet tog mig åt sidan och frågade vad som händer.

Företagsledningen hade begärt ett möte med kommunledningen kl 15 den tionde, serien av möten kunde bara betyda nedläggning.

Det blev den första av många sömnlösa nätter för mig. Tiden fram till den 10 maj då merparten av de ca 85

anställda blev uppsagda och fick arbetsbefrielse var en period med mycket blandade känslor.

Ilcka, besvikelser, tårar, uppgivenhet, men också mycket skratt, glädje, kämpaglöd och kamratskap.

Ihop med UNIONEN stred vi först för att rädda fabriken och sedan för att ge alla så bra villkor som möjligt. Med lite distans är jag helt övertygad om att vi gjorde allt vi kunde och att vi fick ut det som gick att få ut.

Förlängda uppsägningstider, pensionslösning för de äldsta, helt arbetsbefriade uppsägningstider som inte är avräkningsbara och en vältilltagen utbildningsfond.

Den 11 augusti var första dagen som någon kunde gå ut i arbetslöshet av de 15 med kortast uppsägningstid, 3 månader, ungefär hälften av dem hade då redan fått nya jobb.

Med närheten till Saab i Trollhättan och Volvos fabrik i Uddevalla som skall stängas under 2013 så är det ändå lite glädjande att ca en tredjedel av Inlands 85 anställda redan fått nya jobb.

Vi är idag totalt sex stycken som går kvar och formellt ännu inte uppsagda, vi tillhör en efterorganisation som blir kvar till den 10 november då vi sägs upp och börjar vår arbetsbefriade uppsägningstid.

Den tomhet och ensamhet som infinner sig när maskinen stannat och folket gått hem känns ibland tung. Från att ha haft medlemsmöten, förhandlingar, media kontakter och möten med bl.a politiker och lokalt näringsliv dagligen under fyra månader så tystnade allt på en gång.

Telefonerna har tystnat, besökarna på expeditionen är få och vissa dagar inga alls.

Styrelsen är skingrad, nya jobb och påbörjade studier upptar nu de övriga tid.

Åren som ordförande har varit roliga och intressanta, jag har lärt mig enormt mycket och träffat många härliga kamrater från Pappers olika avdelningar i hela Sverige. Det kommer bli vemodigt att besöka de för mig sista sammankomsterna denna höst.

■ DRIFTKLUBBEN

Hela produktionslinan från massacentral till förpackning står helt intakt och väntar på att monteras ned av någon förväntad köpare, spekulanter finns från b.l.a. Pakistan. När maskinerna är borta skall hela ön där fabriken finns återställas i det skick den var 1894.

En arbetsplats som i generationer gett många av invånarna i Lilla Edet ett arbete att gå till är borta. Arbetskamrater har skingrats, för många kommer det kanske att ta lång tid innan de finner ett nytt arbete. Några kanske måste flytta eller pendla långt för att överhuvudtaget få ett nytt arbete.

När Holmen stängde Wargöns bruk för ett par år sedan tog vi emot medlemmarna i avdelning 133, nu är det vår tur att vända oss till kamraterna i avdelning 75 i Munkedal och bli deras medlemmar. Inland och Munkedal har en historia ihop så det kändes för oss naturligt att ställa frågan till dem, glädjande nog för oss har de accepterat vår önskan.

Med en tår i ena ögonvrån och med ena handen knuten i byxfickan är det snart dags för mig att lyfta blicken mot nya mål. Förhoppningsvis kommer jag finna ett nytt jobb där jag kan få användning för de kunskaper och erfarenheter som jag fått tack vare det förtroende som mina kamrater i avdelning 59 gav mig.

Reine Andreasson

den siste ordföranden i Pappers avdelning 59.

Inland - Lilla Edet

Vi i Driftklubbensstyrelse hoppas på att alla som begärde ledigt under sommaren även har fått den beviljad!

Driftklubben kommer att hålla möte den 12/9-12 och då kommer man att starta upp diskussion om skiftschemat.

Har ni synpunkter om skiftschemat som ni vill att vi diskuterar i styrelsen skicka dem till

jaana.kuusisto@holmenpaper.com

Vi har tex hört att man vill byta sista natten till eftermiddag. Vi kommer att genom en ny enkät undersöka om det finns intresse för förslaget .

Även andra frågor kan skickas till

Jaana Kuusisto

Driftklubbens ordförande

■ FAMILJEDAGEN

Den 13 oktober mellan kl.14.00 och 18.00 inbjuder avdelningens kulturkommitté alla Pappersmedlemmar till en familjedag med fisketävling vid Fyrväpplingen. Kommittén bjuder på korv med bröd och fika dessutom båthyran. Grillning ca 17.00.Samåkning i bilar från avd. 68:s exp. kl. 13.30 .

**Intresseanmälan senast 5 oktober till
avd.exp.**

Vi övervakar inkommande vatten från dammluckorna i skärsta (skärbrodammen) till utgående vatten i avloppet.

Vi har flera olika vatten att hantera som används till olika saker. Mekrenatvatten som produceras i filterhuset I Rvv1 (renvattenverk 1) fixar vi kemrenatvatten som kan bli varmvatten på lite olika sätt. Dessa är nog de vanligaste som de flesta kommer i kontakt med på något sätt. Utöver det så finns det: Dejonat, matarvatten, kondensat, återtagsvatten, avhärdatvatten, nazpumpsvatten, Så vattenskötaren har lite att fixa med.

Lastmaskin får jobba den med. Från att lasta bränslefickor putta på högen, lasta lastbilar, flyta på slam från avloppet. m.m

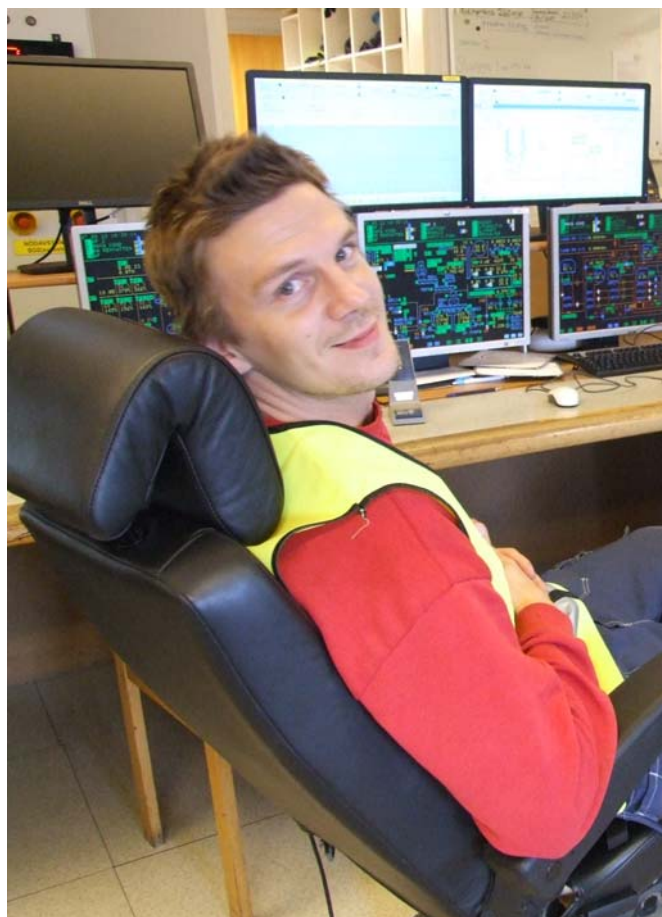
Just nu så pågår det ett stort projekt som är uppdelat i bitar. I avloppet ska man byta ut 2 gamla bandpressar mot 2 nya med avvattningsbord vilka ska kunna ge torrare slam vilket underlättar eldning av det. Samt att man rustar upp lokalen med. Nästa steg därifrån är en transportlösning direkt till HP 3, en av våra fastbränslepannor.

I Åkc har vi fått en ny elpanna. Vilket kan låta konstigt när vi får höra hur dyr elen är för massatillverkningen men med den så har man kopplat bort HP 1 o HP 2 vilket var våra 2 oljepannor. Så olje beroendet har minskat radikalt.

Nytt ställverk håller på att uppföras för att ersätta gammal utrustning samt nytt styrsystem för vissa bitar vilket kommer att bli en utmaning att fixa då detta ska ske under drift.

Fredrik Andersson vid domnivåstall

Mikael Mattsson i kontrollrumet

Slagging av HP3

Hasse Svenberg vid nya elpanna

Bortforsling av bark som inte ska eldas på Hallsta

Dan Bergholtz i kontrollrumet

Kjersti Bosdotter guidar i Stockholm

Att en av Sveriges största och mest betydelsefulla kultur- och bildningsorganisationer – ABF (Arbetarnas Bildningsförbund) – firar 100 år i år har vi uppmärksammat i tidigare artiklar i PappersMagasinet. En av höjdpunkterna i jubileet var aktiviteterna i Stockholm vecka 24. Det kryllade av arrangemang på ABF-huset, på Kulturhuset, i Kungsträdgården och på Skansen. ABF Norrtälje deltog bl a genom att visa hur många-teckning går till. Även Pappers var med och arrangerade ett seminarium om folkbildning på ABF-huset den 15 juni där våra kurshandledare utgjorde stommen bland deltagarna. Förbundet hade nämligen förlagt den årliga handledarträffen till Stockholm under jubileumsdagarna och samtidigt passade man på och erbjöd en stadsvandring i arbetarrörelsens fotspår med 2011 års mottagare av Pappers kultur-

Sven-Ingvars i Kungsträdgården på ABF 100 år

pris, Kjersti Bosdotter, som ciceron. Festen v 24 avslutades med en konsert på stora scenen i Kungsträdgården med bl a Annelie Rydé, Magnus Bäckström, Marit Bergman och Sven-Ingvars. Sven-Erik Magnusson i Sven-Ingvars avslöjade då att hans far gått en kurs hos ABF och där lärt sig spela gitarr. Ett arv som sedan fördes vidare till sonen som 1956 hemma i Värmland bildade gruppen Sven-Ingvars vars första spelning blev åt SSU i Segmons Folkets Hus.

ABFarna dansade loss i Kungsträdgården

När vi nu lämnar sommaren och går in i hösten så innebär det nya chanser att förkovra sig genom att delta i någon av de kurser som vi eller ABF erbjuder. Vår uppstart – studieuppsökarträffen – ägde rum den 31 augusti på Folkets Hus. Conny Nilsson från förbundet och Ulrika Falk från ABF Norrtälje deltog. Studieuppsökeriet på fabriken pågår under tiden 15 sept till den 21 oktober. Vilka som är studieuppsökare och deras områden framgår av särskild ruta här intill. Som vanligt erbjuder vi facklig grundutbildning och grundläggande arbetsmiljöutbildning (Mini-BAM) till alla våra medlemmar. I år har vi även med en kurs om försäkringar. För förtroendevalda finns särskilda vidareutbildningar.

Kvar i utbudet finns också datautbildningen, baskunskapsämnen i svensk, engelska, matematik och samhällskunskap. Som fritidscirkel kan vi bl a erbjuda en kurs om Stockholm, en kurs om Carl von Linné eller

boken Svenska öden i ångans tecken. Kvar från förra året finns också Krutdurk Europa om främlingsfientlighet samt Samhällsekonomi för husbehov.

Från den fackliga rörelsens sida pågår ett arbete för demokrati och mot diskriminering och anti-rasism – Alla kan göra något. Avd 68 har också ett pågående arbete mot anti-rasismen. De två senaste ljusmanifestationerna, i Hallstavik och Österbybruk, anordnades därför tillsammans med Expo. Expo besökte Centralskolan i Hallsta och träffade kontaktombuden i Folkets Hus. Ett par förtroendevalda har deltagit i Expos utbildning för deras fackliga nätverk. Nu i höst går Jaana Kuusisto även LOs handledarutbildning för "Alla kan göra något". På kontaktombudsträffen i november kommer DO att medverka för att tala om hur mångfaldsarbetet kan bedrivas på arbetsplatserna. Pappers avd 3 i Gävle har också tagit ett fint initiativ och inbjudit till en 3-dagars utbildning, 3-5 oktober, mot diskriminering.

Att samarbetet inom Pappers Gävle-Dala-distrikt fungerar bra visas även genom att avd 4 i Fors inbjudit till en utbildning för förslagskommittéledamöter den 1 oktober i Avesta. Vi har som ambition att få med några deltagare från Hallsta på den utbildningen. Pappers ungdomskurs äger i år rum i Sundsvall mellan den 29-31 oktober.

Andra kurser som är aktuella under hösten är bl a Lag och Avtal, steg I, 23-25/10, i Göteborg, Anpassning och rehabilitering, 12-14/11, på Runö samt Det svåra samtalet, 10-12/12, även den på Runö. Fler utbildningar hittar ni på www.fackligutbildning.se LO-distriktet ordnar ett par intressanta konferenser under rubriken Arbetsskadeförsäkringen och AFA Trygghetsförsäkring. Den genomförs vid två tillfällen, 9 okt och 13 nov, i Stockholm och vi kommer att skicka iväg några skyddsombud för att delta på dessa.

Har ni frågor om studieuppsökeriet, cirklar eller kurser så når ni studieorganisatören på tel 26952 eller via Ulrika 26390.

Roger Berglund
studieorganisatör

Detta är studieuppsökarna och deras områden. Det går att anmäla sig till vem som helst av dessa eller direkt till Ulrika på Röda Villan, tel 26390.

Jaana Kuusisto (PM 3/skl 2): PM 3 skift 1-6 samt PM 11 (inkl Blekeri) + Emb skift 1-3

Catarina Eriksson-Östin (PM 12/1): PM 12 skift1-6, PM 11 (inkl Blekeri) + Emb skift 4-6

Ann-Britt Mattsson (Rullalag/6):Förråd, Valsverkstad, Brandbod, "Transport" och H-lab. Rullalaget skift 1-6 samt daggruppen Emballeringen

Taisto Hautala (AHSO): ÅKC o rening skift 1-6 (inkl mek o el) samt UH-grupp. Kemikalielossare och Byggnadsavdelningen

Kerstin Mattsson (Slip/skl 5): Sliperi, Vedlinje (inkl daggående) och TMP skift 1-6. UH Norr.

Anders Lidén (avd 68): UH söder inkl FU o smörjare, Rör- o Mek.verkstad, El, Skiftel-instr-mek

Roger Berglund (hamn/avd 68): Hamn

ABF är tankarnas och åsikternas mötesplats!

Du hittar spännande föreläsningar och möten på

www.norrtalje.abf.se

Välkommen!

1912-2012

Studiecirkel KUSTSKEPPARE

En påbyggnad av förarintyget. Du får lära dig mer om lanternor, fyrar, kompass, besticksföring, miljö mm. Kustskepparintyget ger dig behörighet att framföra fritidsskepp.

10 x 3 studietimmar
Avgift: 1500 kr +
material

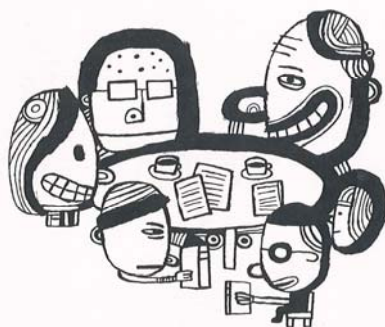
Ledare Erik Sjöberg

Kvällstid
18.30-21.00

Norrtälje och Hallstavik

Min 7 st för cirkelstart

Kostnader för sjöpraktik
och examination
tillkommer!

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

www.norrtalje.abf.se

1912-2012

Studiecirkel FÖRARINTYG

Grundläggande kunskap i navigation och sjövätt är en förutsättning för en säker båtfärd. Du får lära dig praktiskt sjökortsarbete och metoder för navigering, väjningsregler, fartygsljus, kompass, sjömanskap, miljö, väder, säkerhet och mycket mer.

10 x 3 studietimmar
Avgift: 1500 kr +
material 900 kr

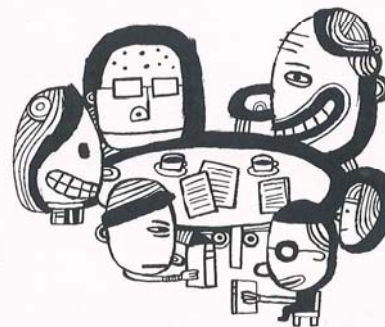
Ledare Erik Sjöberg

Kvällstid
18.30-21.00

Norrtälje och Hallstavik

Min 7 st för cirkelstart

Kostnader för sjöpraktik
och examination
tillkommer!

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

www.norrtalje.abf.se

1912-2012

Studiecirkel JÄGAREXAMEN

I ABFs jägarskola får du bland annat kunskaper om viltvård, ekologi, spårning av djur, jaktmetoder, vapen, skjutövningar och tips om hur du tillvaratar viltet.

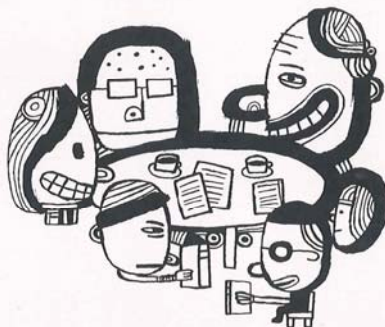
15 x 3 studietimmar
Måndag 18.30-21.00
Start 5 november
Avgift: 3500 kr inkl mtrl

Ledare Arne Hansson

Kostnader för ammunition,
skjutprov och
examination tillkommer!

Folkets Hus
Norrtälje

Min 7 st för cirkelstart

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

www.norrtalje.abf.se

1912-2012

Studiecirkel DATA nybörjare

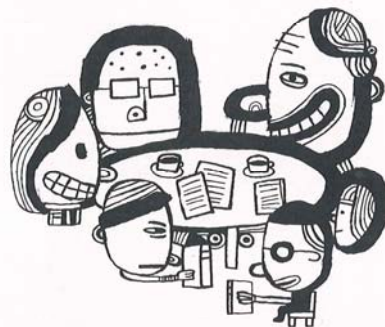
En lugn introduktion för dig som aldrig använt en dator tidigare. Vi går igenom det grundläggande som har med datorn att göra. Snart durfar du på internetvågen!

7 x 3 studietimmar
Avgift: 1500 kr

Dagtid eller
kvällstid

Norrtälje och Hallstavik

Min 7 st för cirkelstart

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

www.norrtalje.abf.se

1912-2012

Studiecirkel Datorn på djupet

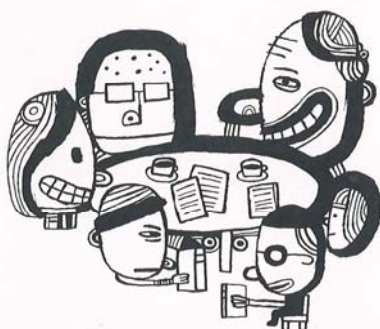
Datacirkeln för dig som redan kan något om datorer och IT men känner att du vill lära dig mer. Många praktiska övningar.

7 x 3 studietimmar
Avgift: 1500 kr

Dagtid eller
kvällstid

Norrtälje och Hallstavik

Min 7 st för cirkelstart

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

www.norrtalje.abf.se

1912-2012

Studiecirkel INTERNET

Tillhör du de som fortfarande betalar räkningar på banken? Som sitter i telefonkö för att boka båt-biljetter? Som inte vet hur man söker restauranger, resor eller begagnade prylar på nätet? Du lär dig använda Internet som ett verktyg i vardagen, för att underlätta livet och utnyttja de möjligheter som andra redan hittat.

7 x 3 studietimmar
Avgift: 1500 kr

Dagtid eller
kvällstid

Norrtälje och Hallstavik

Min 7 st för cirkelstart

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

www.norrtalje.abf.se

1912-2012

Studiecirkel FACEBOOK

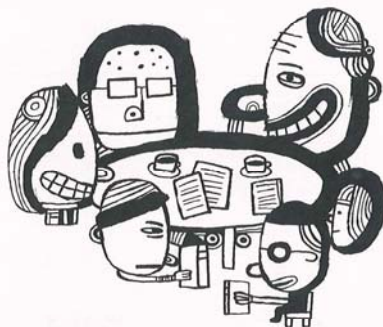
Facebook kan användas till så mycket mer än att hålla kontakt med vänner. I den här cirkeln får du lära dig hur du lägger upp en profil, hanterar inställningar, skriver inlägg, skickar meddelanden, chattar, lägger upp bilder och startar grupper. Lär dig Facebooks alla möjligheter - fixa en sida för din förening eller ditt företag - informera om en föreläsning och mycket mer!

5 x 3 studietimmar
Avgift: 1000 kr

Dagtid eller
kvällstid

Norrtälje och Hallstavik

Min 7 st för cirkelstart

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

www.norrtalje.abf.se

1912-2012

Facklig -politiska aftonskola

Hösten 2012 startar en ny omgång av den facklig-politiska aftonskolan.

Utbildningen ger fördjupade kunskaper om politiska ideologier, samhällsekonomi, politisk organisation, retorik, massmediakontakter, mötesteknik, politiska utmaningar mm. Syftet med utbildningen är att den lokala arbetarrörelsen ska få nya, kunniga och engagerade förtroendevalda.

Mer info:

Ulrika Falk, ABF, 0176-208551 eller via ulrika.falk@abf.se

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

www.norrtalje.abf.se

Côte d'Azur

ITaubes spßr...

Den sista veckan i juli och de första dagarna i augusti tillbringades för egen del i södra Frankrike – själen krävde något mindre frustrerande än att försöka måla hus och klippa gräsmatta mellan de regnskuror som den svenska sommaren så generöst bjöd på!

Att det blev just Frankrike och Rivieran ligger rätt nära till hands då min dotter har en del av sin släkt hemmahörande här.

Côte d'Azur ("den azurblå kusten") är det franska namnet på Rivieran och är en av världens mest mytomspunna kustremsor med kända orter som Nice, Cannes, Saint-Tropez och Monte-Carlo.

Det egna boendet tillbringades till större delen på hotellet La Petite Réserve i Antibes, alldeles nära badstranden "Plage de la Salis". Strandhotellets historia är värt några rader bara det – det var nämligen här nationalskalden Evert Taube under 1950- och 60-talen tillbringade halvårslånga vistelser. I skuggan av terrassens dåvarande fikonsträd inspirerades Taube till en stor del av sin senare poesi och prosa. Revyartisten Karl Gerhard hade ett vackert hus i närheten, prins Bertil en villa vid Sainte-Maxime, men Taube var anspråkslös – han blev "Prinsen av Petite Réserve". Tänka sig att jag t.o.m. fick samma rum som den gode Evert haft! Detta var åtminstone vad hotellets ägarinna påstod...

Mitt emellan Nice och Cannes ligger hamnstaden Antibes, min vistelses utgångspunkt. För egen del länge ett relativt okänt ställe, men här verkar finnas väldigt många Skandinaver! Nämnar man Antibes måste också Juan-les-Pins nämnas. De båda orterna kallas ibland tvillingstäderna eftersom de med tiden växt ihop – dock är de olika till karaktären. Medan Antibes är en åretruntstad med en pittoresk gammal stadskärna, marknad och Port Vauban – en av Europas största privatbåtshamnar (här ligger groteskt stora yachter förtöjda), är Juan-les-Pins en äkta rivieransk badort med nattklubbar - kanske finns här Rivierans hetaste nattliv - casino, jazzfestival och exklusiva

Vinrankor i medeltidsbyn Biot

sandstränder mitt i staden.

Några "strandhugg" gjordes självklart på några andra än nyss nämnda platser bl.a. Cap d'Antibes, halvön där miljardärsvillorna står som spön i backen och i vissa av dem har riktiga kändisar som Madonna och Rod Stewart huserat.

Den medeltida bergsbyn Biot med alla sina vindlande gränder, små vinodlingar, glasblåsning och Fernand Léger-museet, fick även den sin del av mitt intresse.

Självklart måste man spendera några av de surt förvärvade penningarna på "haute couture" när man är i Frankrike! Passande nog är augusti reornas månad! Själv köpte jag två supersnygga (?) jackor för under 500 kr! Att den ena affären hade 30 % rea och den andra 70 % betydde väl, måhända med ett mått av mer abstrakt matematiskt tänkande, att jackorna nästan blev till skänks? En försiktig eurokurs jämte kronan är sådant som svensk export inte bygger något anseende av men det var något som det personliga habegäret i ögonblicket tänkte bort och istället smackades belåtet åt den egna ytterligare förstärkta köpkraften!

Sista dagen i Frankrike skulle enligt plan ha inneburit en soft avrundning, med lite strand- och poolplask,

Anders med dotter

kanske någon trottoarservering med en "kaffeolle" och kamera, inför kvällens avresa från flygplatsen i Nice. Istället blev det även på förmiddagen ett besök i nämnda stad. Detta alldeles oplanerat, men ett besök på svenska konsulatet blev utomordentligt nödvändigt då det vid morgonens packande av resväskorna visade sig att mitt pass var alldeles oförklarligt men ändå fullständigt förkommet. Den stress som efter fjärde ompackningen av alla väskor uppstår är sannolikt inte att rekommendera för ett friskt och långt liv! Mardrömslika akter om ogenomtränglig fransk byråkrati spelades upp på mitt inres stora scen. Nåväl, konsulatpersonalen lovade att stanna, de hade bara öppet tre timmar om dagen, tills jag dragglat mig fram. Väl framme på konsulatet löstes allt smidigt – en kopia av mitt pass skrevs ut, "det borde funka – men en polisanmälan skulle inte sitta i vägen" enligt personalen. Jag brottades med förnuftet: Vända papper okänt antal timmar på stadens polisstation? Nej, det var vid tillfället inget som lockade!

"Det borde funka" visade sig fungera utan problem och vid hemkomsten gjordes istället en polisanmälan på stationen i Hallstavik.

Och för er som fortfarande funderar över den svenska sommarens vedermödor: Jo, till slut blev både gräsmattan klippt och huset målat!

På marknaden i Antibes

Med Vespa i de vindlande bygränderna

Från det franska köket: Panerad zucchini-blomma

Provencalskt nyskördat

Konstnären med vallmoblommorna: Jean-Philippe Ghiglione

Antibes gamla stadskärna med Grimaldiborgen

NR 3 KRYSSLÖSNING

S	Y	R	E	N	E	R
---	---	---	---	---	---	---

Vinnare av NR 3 krysset är:

- 1: pris **Mats Strömberg** FU Ved & massa
2: pris **Hans Koivisto** ÅKC

Grattis! Ni kan hämta erat pris på fackexpeditionen i Röda Villan.

MUMSBITAR

Hallongrottor med färska bär (24 st.)

- 200 g smör eller margarin
- 1 dl socker, gärna muscovadosocker. (60g)
- 1 ägg
- 5 dl vetemjöl (300g)
- 1 krm bakpulver
- 2 tsk vaniljsocker
- 1 1/2 dl färska hallon (frysta och tinade går bra om de får rinna av)
- 3/4 dl florsocker

Skär smöret i bitar och rör, mixa eller vispa samman det med sockret. När smeten är slät, tillsätt ägget. Blanda bakpulver och vaniljsocker med mjölet och rör i det tills du har en smidig deg. Rulla den till två rullar som är cirka 5 centimeter tjocka. Lägg rullarna i en plastpåse och lägg i kylan i cirka 40 minuter så att de

stelnar. Blanda samman bären med florsocker och ställ svalt. Värm ugnen till 175 grader. Ta ut degen ur påsen och skär den i skivor på cirka 1 1/2 centimeter. Lägg dem glest på bakplåtpapper på en plåt. Tryck en fördjupning i mitten av varje kaka och lägg i en liten sked bär. Grädda kakorna i mitten av ugnen i cirka 18 minuter och låt svalna något innan de serveras

KALENDARIUM 2012

Styr	Styrelsemöte
AVD	Avdelningsmöte
KO	Kontaktombud
HKO	Huvudkontaktombud

STYR	AVD	KO-träff	HKO-träff	Anmärkningar	Tid
	18 september	21 september			
9 oktober	16 oktober			Distriktsmöte - Avesta	02-03 okt
6 november	13 november	16 november	09 november	Förbundsmöte - motionstid går ut 25 sep	21-22 nov
4 december	11 december				

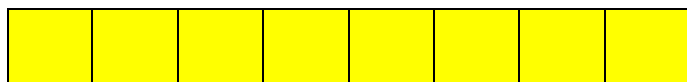
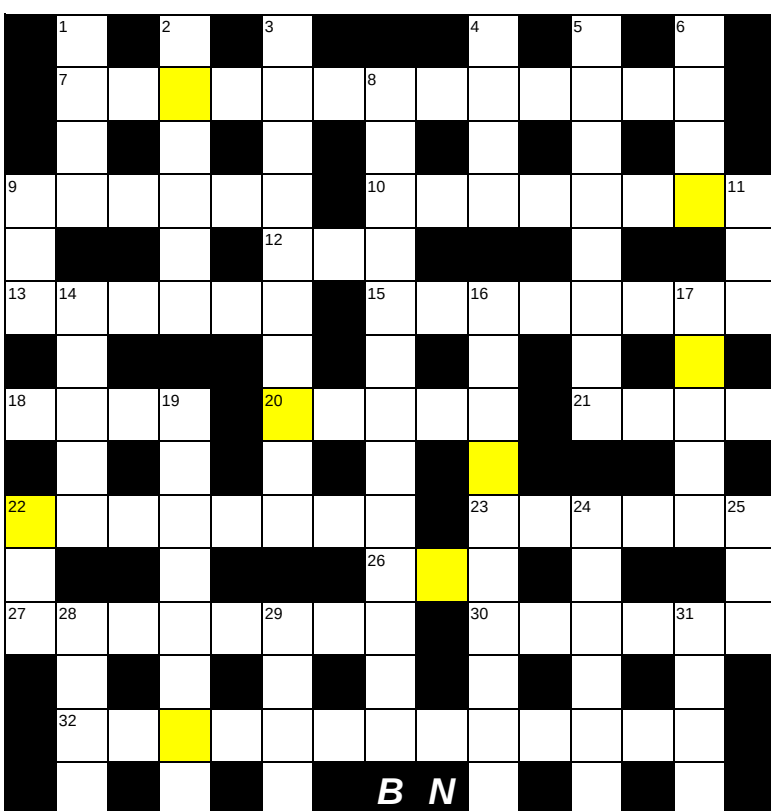
■ KRYSSET BÖRJE NORDSTRÖM

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord".

Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen.

Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Bland de inlämnade rätta svar kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslotter

Vågrätt

7. Hus med kikare
9. Grässlätt
10. USA
12. Sänka
13. Bör banan
14. Fest
15. Darrar vid vindpust
18. Slangsäng
20. Manchestergrupp
21. Glutta
22. Utan kust i S. Afrika
23. Etage
26. Latinsk väg
27. Läggs på peg
30. Har modern port
32. Framför doakören

Lodrätt

1. Bondhustru	11. Fiss	24. Utan textilier
2. Ockuperar Palestina	14. Sem-hem för barn	25. Stor abborrfisk
3. Årskurs 1 – 9	16. Var de som smorde	28. Berömt för sina spelmän
4. Ö-viks hockeyklubb	"dragbanan"	29. Miljonstad i V. Sibirien
5. Ofta under müsli	17. Glittrar vid Svanberga	31. Långa höjder
6. Bör man ej löpa	19. Förlovade	
8. Plats för meddelande	20. Salo	
9. Som May-Day	22. Väska	
	23. Väktare	

DE OSYNLIGA

OM EUROPAS FATTIGA
ARBETARKLASS

REBECKA BOHLIN

De städar, lagar mat och serverar i det nya Europa. Många är migranter,
de flesta kvinnor.

De tillhör den fattiga europeiska arbetarklassen, som i flexibilitetens
och rörlighetens namn hamnat utanför politikens synfält.

ATLAS REPORTAGE

LAYOUT: Pappers avd 68
FRAMSIDA: Anders Lidén
BAKSIDA: Aleksandar Srndovic
NÄSTA NR: December 2012
ANSVARIG UTGIVARE :
Aleksandar Srndovic

REDAKTIONEN:
Anders Lidén
Erik Asteving
Ulrika Enlund
Stefan Pettersson
Mikael Holmberg

KONTAKT: Pappers avd 68
Tyskavägen 1
763 81 Hallstavik
0175 26 390
www.avd68.com

